

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 171/2463

นางทองอยู่ผู้ปกครองหนูป้อย หนูต้อย หนูลั่นโจทก์ นางรัต นายจำลองจำเลย

ย่อ / หลักกฎหมาย

ได้ความว่าโจทก์จำเลยพิพาทกันเรื่องทรัพย์มรดกของพระศรีสวัสดิแลหลวงฤทธิธรรณวงศ์ที่ถึงแก่กรรม ศาลพิพากษาคดีเป็นที่สุดให้เอาที่ดินรายพิพาทรวม ๒ โฉนดประมูลราคาได้เงินเท่าใด ให้แบ่งเป็นส่วนกันตามคำพิพากษานั้น ๆ ศาลจังหวัดสมุทรสงครามซึ่งเป็นศาลเดิมได้จัดการบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษา คือ ในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๔๖๒ ศาลให้โจทก์จำเลยชำระประมูลราคาที่ดิน ๒ โฉนด โจทก์ให้ราคาเป็นเงิน ๒๐๔๐๐ บาท จำเลยให้ราคา ๒๐๓๖๐ บาท นางไปผู้ร้องให้ราคา ๑๕๐๐๐ บาท โจทก์เป็นผู้ให้ราคาสูงจึงตกค่าโจทก์เป็นผู้รับซื้อที่ดินเป็นเงิน ๒๐๔๐๐ บาท แลได้มีข้อสัญญาว่าโจทก์จะนำเงินมาชำระต่อศาลในกำหนด ๑ เดือน (คือในเดือนมิถุนายน) ส่วนเงินมัดจำโจทก์ขอให้คิดเอาเงินส่วนได้ของโจทก์ยวามัดจำร้อยละ ๕ บาท ถ้าโจทก์ไม่นำเงินมาชำระตามกำหนด โจทก์ยอมให้ศาลริบเงินมัดจำ แลยอมให้ที่ดินตกเป็นของจำเลยแลนางไปผู้ประมูลให้ราคา ๒ - ๓ ถัด ๆ กันไป ๆ ครั้นวันที่ ๓๐ มิถุนายนโจทก์ได้นำเงิน ๑๕๐๐๐ บาทมาชำระต่อศาลที่โจทก์นำเงินมาไม่เต็ม ๒๐๔๐๐ บาทนั้น โจทก์ขอให้ศาลคิดหักเงินส่วนได้ของโจทก์รวมเข้าด้วย ถ้าเงินยังขาดเท่าใด โจทก์จะนำมาชำระให้เต็ม ศาลเห็นว่าคิดแบ่งเงินในวันนี้ไม่ทัน ส่วนจำเลยก็มีได้มาศาล จึงตกลงรับเงินของโจทก์ฝากคลัง ๆ ไว้ ๆ วันที่ ๑ กรกฎาคมจำเลยยื่นคำร้องว่าโจทก์นำเงินมาชำระไม่ครบ ต้องถือว่าโจทก์ผิดสัญญา จำเลยควรได้ที่ดินรายนี้ จำเลยจะได้นำเงิน ๒๐๓๐๐ บาทมาวางศาลใน ๑ เดือน ศาลก็สั่งให้จำเลยวางเงินต่อศาลตามคำร้อง ๆ รุ่งขึ้นวันที่ ๒ กรกฎาคมจำศาลรายงานว่าได้คิดเงินส่วนที่โจทก์จำเลยและผู้ร้องจะได้ตามคำพิพากษาแล้ว โจทก์ มีเงินส่วนได้อยู่ในสำนวน ๑๗๐๐ บาท ๗๖ สตางค์ เมื่อรวมกับเงิน ๑๕๐๐๐ บาทที่โจทก์นำมาวางไว้แล้ว โจทก์ต้องส่งเงินอีก ๑๖๘๘ บาท ๒๔ สตางค์

คำพิพากษา

จึงจะครบจำนวนที่โจทก์ว่าประมูล แต่ในวันนั้น (วันที่ ๓๐ มิถุนายน) จะคิดแบ่งเป็นส่วนไม่ทัน ๆ ศาลจังหวัดสมุทรสงครามมีคำสั่งว่า โจทก์ทำผิดสัญญาส่งเงินไม่ครบไม่รับเงินมัดจำ ให้ขายที่ดินรายนี้ให้แก่ (จำเลย) ผู้ว่าราคาตกลงมา แลให้ผู้รับซื้อส่งเงินภายในกำหนด ๑ เดือน ๆ ฝ่ายโจทก์ก็ร้องขอวางเงิน ๑๖๘๘ บาท ๒๔ สตางค์ตามที่ศาลคิดแล้วว่าโจทก์จะต้องออกอีก ศาลก็สั่งไม่ให้รับเงินของโจทก์ โดยถือว่าโจทก์ผิดสัญญา ๆ โจทก์อุทธรณ ศาลอุทธรณข้าหลวงพิเศษเห็นว่าโจทก์ไม่ได้ทำผิดสัญญา ที่ศาลเดิมสั่งให้รับเงินมัดจำของโจทก์ แลให้ขายที่ดินให้จำเลยผู้ประมูลตกลงมานั้นไม่ชอบ จึงพิพากษาให้ยกคำสั่งของศาลเดิมให้ศาลเดิมรับเงินของโจทก์ซึ่งขาดอยู่ตามที่คิดไว้แล้วจัดการส่งโอนที่ดินให้โจทก์เป็นผู้รับซื้อไป ๆ จำเลยทูลเกล้า ๆ ถวายฎีกาคัดค้านพิพากษาศาลอุทธรณข้าหลวงพิเศษว่าพิพากษาคัดค้าน ๑ กรรมการศาลฎีกาได้ตรวจสำนวนแล้ว เห็นว่าที่ศาลอุทธรณข้าหลวงพิเศษวินิจฉัยมานั้นชอบแล้ว ด้วยเหตุว่าโจทก์ได้นำเงิน ๑๕๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นจำนวนมากมาชำระต่อศาลตามกำหนดที่ได้สัญญาไว้กับศาล แลการที่โจทก์มิได้นำเงินมาให้เต็ม ๒๐๔๐๐ บาทนั้น เพราะเงินส่วนได้ของโจทก์มีอยู่ในกองมรดก โจทก์ได้ขอให้ศาลคิดหักรวมเข้าด้วย ถ้าขาดเท่าใดโจทก์จะชำระให้เสร็จ เมื่อศาลได้ (มีคำรับ) ยอมรับเงินแลยอมจะคิดให้ แต่คิดให้

ไม่ทันในวันกำหนดที่โจทก์นำเงินมาวาง (เพราะไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย) แล้วจะเหมาว่าโจทก์ผิดสัญญา
อย่างไรได้ เพราะโจทก์ได้ทำสัญญากับศาล เมื่อศาลได้ยอมรับเงินเป็นการผ่อนผันให้โจทก์ดังนั้น ก็
เป็นอันว่าโจทก์ไม่ได้ผิดสัญญา ครั้นรุ่งขึ้นวันที่ ๑ กรกฎาคม จำเลยซึ่งไหวพริบยื่นคำร้องว่าโจทก์
ผิดสัญญานำเงินมาชำระไม่ครบ ศาลเดิมกลับสั่งว่าโจทก์ผิดสัญญาให้รับเงินมัดจำ และไม่ยอม
รับเงินของโจทก์อีกนั้นเป็นคำสั่งที่ไม่ถูกต้อง ฎีกาของจำเลยจึงฟังไม่ขึ้นให้ยกเสีย ให้บังคับคดีไป
ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ชั้นศาลพิเศษ กับให้จำเลยเสียค่าทนายชั้นศาลฎีกานี้ใช้ให้แก่โจทก์
เป็นเงิน ๓๐๐ บาทด้วย ฯ วันที่ ๕ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๓

องค์คณะ

พระยานครไภยพิเชท · พระยาเกษมสุขการี · พระยาเทพวิฑูร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://thaideka.online/deka/171/2463>